פאר אייך און אייערע קינדער

פערלאג „אידיש" — ניו יארק, 1919

No. 10

HARVARD UNIVERSITY LIBRARY

820.5 [redacted]

Digitized by the Internet Archive
in 2016 with funding from
Boston Public Library

https://archive.org/details/mayeegenfisherun00push

א. פושקין

א מעשה וועגען א פישער און א פישעלע

אידיש : נחום י.

נעצייכענט פון א. אבראמאוויטש.

Copyright 19[illegible]
by
[illegible]ewish Book Agency [illegible]nc

1.

עס האָט אַן אַלטער מאַן צוזאַמען מיט זיין פרוי
געלעבט ביים ברעג פון בלויעם ים.
זיי האָבען אין אַן אַלטען שטיבעלע געוואוינט
פונקט דריי און דרייסיג יאָהר.
דער אַלטער מיט אַ נעץ פלעגט כאַפען פיש אין ים,
די אַלטע שפּינען פלעגט איהר ליין.
אַמאָל האָט ער זיין נעץ אין ים פאַרוואָרפען —
איז צוריק די נעץ מיט קויט געקומען.
האָט ער א צווייטען מאָל זיין נעץ פאַרוואָרפען —
איז צוריק די נעץ מיט ים-גראָזען געקומען.
צום דריטען מאָל האָט ער זיין נעץ פאַרוואָרפען, —
איז מיט א פישעלע צוריק די נעץ געקומען,
און ניט מיט א געוועהנליך פישעלע —
נאָר מיט א פישעלע א גאָלדענע.

האַט אָנגעהויבען זיך דאָס פישעלע
דאָס גאָלדענע צו בעטען
און ריידען מיט א שטים א מענשליכער:
— „דו לאָז מיך, אלטער, אָפּ צוריק אין ים אריין,
איך וועל זיך טייער אויסקויפען פון דיר.
איך וועל זיך אויסקויפען מיט וואָס דו וועסט נאר
וועלען“
פארוואונדערט האָט זיך דאָ דער אלטער און
דערשראָקען:
ער איז א פישער שוין צייט דריי און דרייסיג יאָהר,—
און קיינמאָל ניט געהערט נאָך אז א פיש זאָל ריידען.
ארויסגעלאָזען האָט ער באַלד דעם פישעלע
דעם גאָלדענעם צוריק אין ים אריין,
און נאָך מיט א גוט-וואָרט דעם פישעלע באגלייט:
— „געה פישעלע, געה גאָלדענע געזונדערהייט...
איך וועל פון דיר קיין זאַך ניט נעמען,
דו געה צוריק אין ים אין בלויעם,
און שפיעל זיך דאָרטען פריי אין זיינע תהום'ען“.

„דו לאָז מיך, אַלטער, אָפּ צוריק אין ים אַריין"...

2.

דער אלטער איז אהיים אוועקגעגאנגען
און האָט דערצעהלט זיין ווייב דעם גרויסען
וואונדער:

— „כ'האָב היינט א פישעלע געכאפט,
און ניט קיין פראָסטע, נאָר אַ גאָלדענע. —
אויף אונזער לשון האָט דאָס פישעלע גערעדט,
און זיך צוריק אהיים אין בלויעם ים געבעטען. —
און מיט א פרייז א טייערען זיך אויסגעקויפט ביי
מיר.
זיך אויסגעקויפט ביי מיר מיט וואס איך וואלט
נאָר וועלען,
נאָר איך האָב ניט געוואַגט קיין זאַך צו נעמען, —
און האָב צוריק אין בלויעם ים איהם אָפּגעלאָזען.“

די אַלטע האָט אויף איהם דאָ אנגעהויבען שרייען:
— „אָה, נאַר דו איינער, גרויסער נאַר!
דו האָסט קיין זאַך ביים פישעל ניט גענומען,
וואָלסט כאָטש א קאָרעטע א נייע פון איהם נעמען,
דען אונזער קאָרעטע האָט זיך שוין דאָך
צושפּאָלטען!"
דער אַלטער איז אוועק צום בלויעם ים.
ער זעהט — דער ים האָט זיך צושפּיעלט אביסעל;
ער האָט דאָס פישעלע גענומען רופען, —
דאָס פישעלע איז צוגעשוואומען און געפרעגט:
— „וואס דארפסט דו, אלטער מאַן?"
פארנייגענדיג זיך האָט ער אָפּגעענטפערט:
— „דו האָב רחמנות, ליעבעס פישעלע,
מיין אלטע האָט אויף מיר זיך־שטאַרק צעשריען
און מיך, דעם אלטען, לאָזט זי גאָר ניט רוהען:
זי וויל א קאָרעטע א נייע,
דען אונזערע האָט זיך שוין גאר צושפּאָלטען."
האָט אפּגעענטפערט איהם דאָס פישעלע:

— „ניט זיי כּאַרטרויערט, גייה געזונטע־הייט,
איהר וועט א קאָרעטע א נייע האָבען.“

3.

אוועק איז באלד דער אלטער צו זיין פרוי
ערשט דאָרט איז שוין א קאָרעטע א נייע.
די אלטע האָט איהם נאָך מעהר אנגעהויבען זידלען:
— „אה, נאַר דו איינער, גרויסער נאַר!
האָסט אויסגעבעטען, נאַר, פאר זיך א קאָרעטע
און וויפיעל ברענגט א קאָרעטע דיר נוצען?
דו קעהר זיך אום צום פישעלע צוריק,
פארנויג זיך נידעריג און בעט א הויז פאר זיך!“
אוועק איז באלד צום בלויעם ים דער אלטער, —
נאָר פינסטער איז געווען דער בלויער ים.
ער האָט דאָס פישעלע גענומען רופען, —
דאָס פישעלע איז צוגעשוואומען און געפרעגט:
— „וואָס דארפסט דו אלטער מאַן?“
פארנויגענדיג זיך האָט ער אָפּגעענטפערט:

„אַ, נאַר דו איינער, תמ׳אוואַטער!"

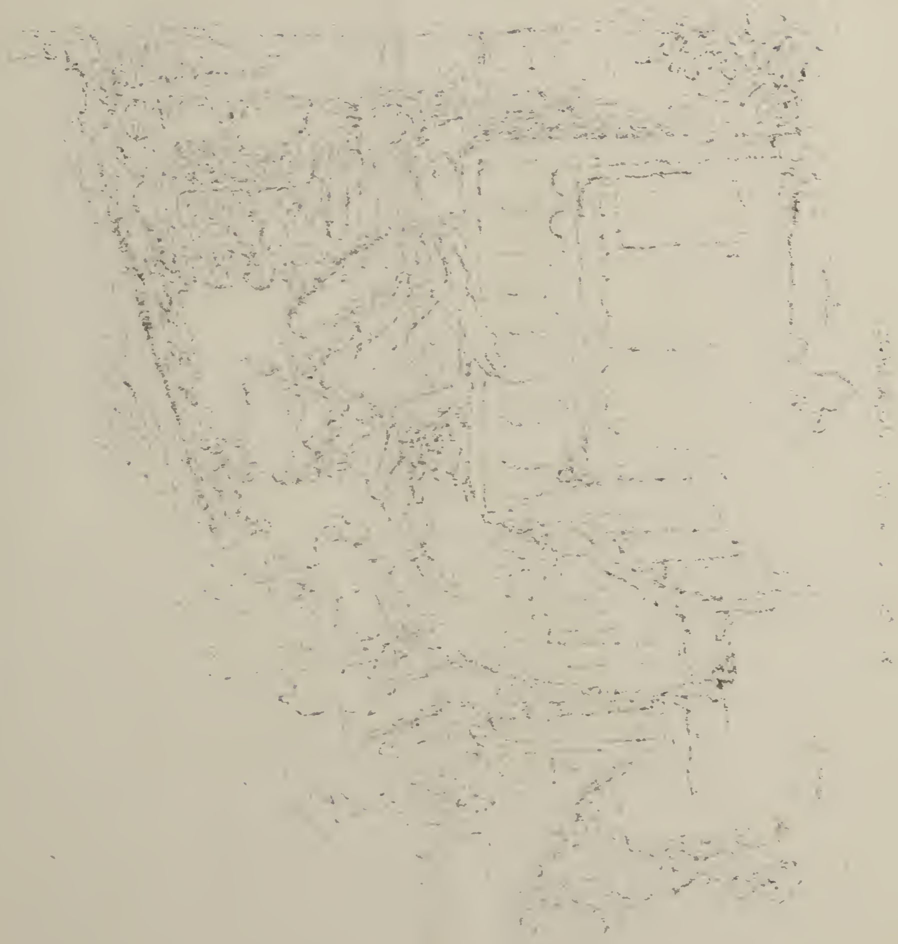

— „דו האָב רחמנות, ליעבעס פישעלע,
די אַלטע זידעלט זיך נאָך מעהר
און מיך, דעם אלטען, לאָזט זי ניט צו רוה!
זי בעט א הויז, מיין ווייב, די אומצופרידענע.“
האָט איהם דאס פישעלע געענטפערט:
— „זאָל זיין אזוי. איהר ועט א הויז באקומען.“
איז באלד אוועק אהיים דער אלטער צו זיין שטיבעל,
ער זעהט — עס איז קיין שפור פון הייזעל ניט
פארבליבען:
א הויז א נייעס שטעהט דאָרט, מיט אן אויבער
שטיבעל,
און מיט א ציגעלנעם געוויסטען קוימען,
מיט טויערען פון דעמבען־ברעטער,
און זי, זיין ווייב, שטעהט אונטער פענסטער
און זידעלט אויפ׳ן קול דעם מאַן:
— „אָה, נאַר דו איינער, תּמ׳אָוואַטער!
א הויז האָסט דו זיך, שוטה, אויסגעבעטען! —
געה, קעהר זיך אום צום פישעלע און זאָג:
איך וויל ניט זיין קיין פויערטע קיין פּראָסטע
איך וויל א הויכגעשטעלטע פּריצ׳טע װערען!“
דער אלטער איז אוועק צום בלויעם ים, —

— ניט רוהיג איז דער ים געווען.
ער האָט דעם פישעלע גענומען רופען—,
דאָס פישעלע איז צוגעשוואומען און געפרעגט:
— „וואָס דארפסט דו, אלטער מאן?“
פארנויגט האָט זיך דער אלטער און געענטפערט.
— „דו האָב רחמנות, ליעבעס פישעלע,
מיין אלטע ווערט אלץ מעהר און מעהר צולאָזען,
און מיך, דעם אלטען, לאָזט זי ניט צו רוה:
זי וויל שוין איצט קיין פויערטע ניט זיין, —
איהר ווילט זיך גאָר א הויכגעשטעלטע פריצ׳טע
ווערען.“
געענטפערט האָט דאָס פישעלע:
— „ניט זיי פאַרזאָרגט,—און געה געזונטערהייט.“

4.

איז ער צוריק אוועקגעגאנגען צו זיין אלטער,
און וואָס האָט ער דערזעהען? א הערבען טורעם.
און אויפ'ן גאַניק שטעהט זיין פרוי
אין סייבעל-מאַנטעל אָנגעטאָן,
און אויפ'ן קאָפּ א הויב א טייערע,
מיט פּערעל-שנורען אויף דעם האַלז,
מיט רונגען געלד'נע אויף די פינגער, —
און רויטע שיכלאך אויף די פיס;
פיעל רלייפיגן באדינער שטעהען אַרום איהר,
זי שלאָגט זיי, און זי צופּט זיי פאר די האָר.
האָט אָפּגערופען זיך דער אלטער צו זיין ווייב:
— „גוטן מאָרגען דיר, מיין הארענטע, מיין פּריצ'טע,
ביזט איצטיזר, דענק איך, שוין צופרידען?“
האָט זיך אויף איהם די אלטע אנגעריזערט,
און איהם געשיקט אין שטאַל די פערד באזאָרגען.

אריבער ... א וואָך, אריבער איז א צווייטע —
די אלטע איז געוואָרען מעהרער נאָך צולאָזען.
און ווידער שיקט זי צו דעם פישעלע איהר מאַן:
— „דו געה און זאָג דעם פישעלע אזוי:
איך וויל ניט זיין קיין הויכגעשטעלטע פריצ'טע, —
איך וויל א קייזערין א פרייע זיין!"
האָט זיך דער אלטער דאָ דערשראָקען
און האָט גענומען בעטען זיך ביי איהר:
— „וואָס ביזטו דען, מיין ווייב, אראָפּ פון זינען?
דו קאָנסט דאָך ניט א טראָט טאָן ווי עס פּאַסט
און קאָנסט קיין וואָרט ניט ריידען, —
די גאנצע מדינה וועט דאך פון דיר לאַכען!"
איז ביז געווארען מעהרער נאָך די אלטע,
און האָט איהר מאַן א פּאַטש געטאָן אין באַק.
— „ווי וואגסט דו, פויער, זיך צו קריגען
מיט מיר דער אדעל-פרוי!
מען זאָגט דיר, בעסער געה צום ים מיט גוטען, —
אויב ניט וועט מען מיט געוואלד אהין דיך שלעפּען!"
דער אלטער איז אוועק צום ים, —
נאָר שווארץ געווארען איז דער בלויער ים...
דאָס פישעלע האָט ער גענומען רופען,

דאָס פּישעלע איז צוגעשוואומען און געפרעגט:
— „וואס דארפסט דו אלטער מאן?"
פארנויגענדיג זיך האָט דער אלטער אָפּגעענטפערט:
— „דו האָב רחמנות, ליעבעס פּישעלע!
מיין אלטע איז שוין ווידער ניט צופרידען:
זי וויל שוין מעהר קיין פריצ'טע אויך ניט זיין
איהר ווילט זיך זיין א קייזערין א פרייע".
האָט אָפּגעענטפערט איהם דאָס פּישעלע:
— „דו זיי ניט אומרוהיג און געה געזונטערהייט,
ס'וועט זיין אַ קייזערין דיין אלטע."

5.

אוועקגעגאנגען איז דער אלטער צו זיין פרוי
ערשט וואָס? ער זעהט א קייזערליכען פאלאץ,
אין פאלאץ, זעהט ער, איז זיין פרוי
זי זיצט, א קייזערין,ביים טיש, --
און הארען, גרויסע לייט, באַדינען זי.
זיי גיסען אָן איהר וויינען פון די בעסטע, —
און זי פארבייסט מיט לעקאך טייערען.
און וועכטער שטעהען גרויזאַמע אַרום
מיט העק געשאַרפטע אויף די אַקסלען.
דער אלטער האָט זיך שטאַרק פאר איהר
דערשראָקען,
זיך נידעריג צו איהרע פיס פארנויגט
און זי געפרעגט: — „וואס מאכסט דו קייזערין,
ביזט איצטער שוין, אלמעכטיגע, צופרידען?"
די אלטע האָט זיך גאָר ניט אומגעקוקט אויף איהם,—
געהייסען נאָר איהם צונעמען פון איהרע אויגען.
באַלד זיינען צוגעלאָפען הארען און באַדינער
און גלייך אַרויסגעשטופט פון דאָרט דעם אַלטען.

באלד זיינען צוגעלאָפען הארען און באַדינער. און גלייך אַרויסגעשטופּט פון דאָרט דעם אַלטען.

עס האָבען איהם די וועכטער ביי דער טיר
מיט העק שיער ניט צוהאַקט.
און אלע האָבען נאָך פון איהם געלאכט;
אזוי איז גוט אויף דיר, דו אלטער נאַר!
זאָלסט ווייטער וויסען, שוטה,
„מען דארף ניט קריכען דארט, אוואו ס'איז ניט דיין אָרט."
אריבער איז אזוי א וואָך, א צווייטע, —
די אלטע ווערט נאָך מעהר צולאָזען.
און שיקט די הויפלייט מען זאָל אויפזוכען איהר מאַן.
זיי האָבען איהם געפונען און געבראַכט צו איהר.
רופט אָפּ זיך דאָ צו איהם די אלטע:
— „דו קעהר זיך אום צום ים און זאָג דעם פישעלע,
אז כ'וויל ניט זיין קיין קייזערין קיין פרייע,
נאָר איך וויל זיין א הערשערין פון ים'ען
און וואוינען וויל איך אין דעם ים — אוקינוס,
דאָס פישעלע אליין זאָל מיך באדינען —
און פאָלגען אלץ וואָס איך וועל הייסען!"
דער אלטער ניט געוואגט האָט איהר א וואָרט צו זאָגען,
און איז אוועק צום בלויעם ים.
ער זעהט — א שווארצער שטורעם אויפ'ן ים...
הויך אויפגעבלאָזען האָבען זיך די בייזע פאַליעס,
און טראָגען זיך אזוי און ברומען, ברומען...

ער האָט דעם גאָלד'נעם פישעלע גענומען רופען, —
דאָס פישעלע איז צוגעשוואומען און געפרעגט:
— „וואס דארבסט דו, אלטער מאן?"
פארנויגענדיג זיך האָט דער אלטער איהם
געענטפערט:
— „דו האָב רחמנות ליעבעס פישעלע,
וואָס זאָל איך טאָן מיט מיין פארכלוכטער ווייב?
זי וויל ניט זיין קיין קייזערין שוין מעהר
איהר ווילט זיך זיין א הערשערין פון ים'ען,
און וואו־נען וויל זי אין דעם ים — אוקינוס,
און דו אליין זאָלסט איהר באדינען
און פאָלגען אלין וואָס זי וועט הייסען."
דאס פישעלע האָט קיינזאך ניט געענטפערט,
א קלאַפּ געטאָן בלויז מיט'ן עק אָן וואסער
און איז אין טיפען ים פארשוואונדען...
געוואַרט האָט לאַנג ביים ים דער אלטער אויף אן
ענטפער,
ער האָט זיך ניט דערוואַרט — און איז אוועק אהיים.
ער זעהט: ערשט ווידער שטעהט פאר איהם דאס
אלטע שטיבעל,
און אויפ'ן שוועל פון שטיבעל זיצט זיין ווייב
און נעבען איהר ניט ווייט — די אלטע קאָרעטע.

ערשט ווידער שטעהט פאַר איהם דאָס אַלטע שטיבעל
און אויפ'ן שוועל פון שטיבעל זיצט זיין ווייב.

ביז אהער זיינען ערשינען אין דער ביבליאָטעק:

פאַר איך און אײַערע קינדער.

פאָלגענדע ביכלאַך:

אין וואַלד פון הערמאַן גאָלד אילוסטרירט פון י. ליכטענשטיין.

דער געטרייער אמת — פאַניאַ גלאַנין — ז. מאוד.

בערעל פּראַגער — דוד איגנאַטאָוו — ז. מאוד.

פאַבלען — נחום י. — י. אַבראַמאָוויטש.

יוסף און זיינע ברידער — ז. מאוד.

באַארבייט פון חומש

מעשה'לאך — אברהם רייזען — ז. זאַגאַט.

מ ש ה — ז. מאוד.

באַארבייט פון חומש דורך א. א ו י ע ר ב א ך

מעשה'לאך — פּרץ הירשביין — ז. מאוד.

דאָס גילדערנע פישעל — א. פושקין — י. אבראַמאָוויטש.

אידיש: נחום י.

די ביכלאַך פון דער ביבליאָטעק: פאַר איך און אײַערע קינדער ערשיינען יעדען 15טען פון חודש.

דער פּרייז פון יעדען ביכעל איז — — — — — 20 סענט

דער פּרייז פון יוסף און זיינע ברידער — — 35 סענט

(ווייל דאָס ביכעל איז אַ דאָפּעל נומער)

סובסקריבשאָן פּרייז פאַר אַ יאָהר (12 ביכלאַך) $1.75

JEWISH BOOK AGENCY, Inc

201 E. Broadway New York, N. Y.